

LAPLAND EXTREME CHALLENGE

DNE 17. 3. 2017 VE 22:00 DORAZILI MARKÉTA "PEGGY" MARVANOVÁ (21) A JEJÍ PŘÍTEL ADAM ZÁVIŠKA (23) DO CÍLE VÝZVY LAPLAND EXTREME CHALLENGE. PO 27 DNECH A 13 HODINÁCH SE JIM PODAŘILO JAKO PRVNÍM V HISTORII DOKONČIT DOPOSUD NIKÝM NEDOKONČENOU VARIANTU ZE SÉRIE ZÁVODŮ V LAPONSKU. TISÍCOVKA KILOMETRŮ ZASNĚŽENÝM FINSKEM OD ROKU 2013 ODOLÁVALA VŠEM VYZYVATELŮM.

Lapland extreme challenge (dále jen LEC) je zcela neobvyklý závod. Nemá žádné zabezpečení. Po cestě nejsou žádné záchytné body, kam by bylo možné poslat baterie, jídlo a jiné spotřební zboží na trasu. Závodníci mohou využívat pouze veřejné služby (obchody, hotel). První civilizace, kde se dá dokoupit jídlo, je až v polovině trasy. Trasa není pevně určená. Úkolem je projít 40 bodů, z čehož přibližně 20 je umístěno uprostřed lesa, zamrzlých vodních ploch nebo bažin bez jakékoli cesty. Délka závodu se může lišit v závislosti na Vámi zvolené cestě, ale pohybuje se přibližně okolo jednoho tisíce kilometrů. Limit na dokončení je stanoven na 30 dní.

Peggy

„Extrémním závodům se s Adamem věnujeme několik let. Zprvu každý sám, než jsme se při jednom takovém před dvěma lety potkali a začali společně. Na Lapland extreme challenge jsme se připravovali 2 roky. Napoprvé jsme zkoušeli zvládnout výzvu na snowbiku, ale nebylo moc z čeho čerpat informace, protože nebyl nikdo, kdo by předtím výzvu zvládl, neexistovaly žádné recenze tratě, doporučení apod. Nevěděli jsme, co očekávat, takže náš první pokus byl neúspěšný. Už při odjezdu z Laponska jsme se shodli na tom, že oba rádi podnikneme tuto výzvu znovu. Přípravy na letošní ročník tedy běžely v plném

proudu už od samotného nevydařeného návratu z prvního pokusu. Nejvíce nás zaměstnávalo vymyslet, jaké vzít lyže a jak výbavu co nejdokonaleji zkombinovat tak, aby nám nic nechybělo a vše mělo co nejnižší váhu. Váhu saní s jídlem na 14 dní, bateriemi a palivem na 30 dní, se nám nakonec podařilo dostat na neuvěřitelných 35kg. Namísto lyží, co používají místní, jsme si vzali splitboardy, které měly ideálnější parametry a umožňovaly nám použít vymyšlenou kombinaci bot pro dostatečný komfort v mrazu a ochranu proti vodě. Všechno jsme několikrát testovali, abychom si byli jistí funkčností. Vyrazit se splitboardem bylo pro některé lidi nepochopitelné, ale právě díky tomu, že jsme ne zvolili místní lyže, ale testovali a vymýšleli něco, co ještě nikdo předtím nezkusil, byli jsme zároveň schopni dokončit něco, co nikdo předtím nedokončil.“

ÚTRŽKY Z DENÍKU PEGGY A ADAMA

LEC PŘED STARTEM - 2. POKUS ADAMA A PEGGY O ZDOLÁNÍ VÝZVY

Stejně jako loni na polární kruh vyrážíme naši věrnou Felicií. Cesty dlouhé 2 500 km (jednosměrně) jsme se kupodivu v posledních dnech nemohli dočkat. Věděli jsme, že odjezdem skončí všechen chaos. Při příjezdu do Rovaniemi nás vítá déšť. Všechn sněh je mokrý, je vlhko a teploty nad nulou. Trvá to jen chvíli, než začíná mrznout a na všem se vytváří ledová kůra. Takové počasí je ideální, protože zpevní cesty i volný terén všude tam, kde byly teploty nad nulou. Sněhu je letos o metr míň, což je tak akorát. Na předzávodním meetingu panuje dobrá nálada, jsou lepší podmínky, jsme lépe připraveni a startuje nás 5 (já a Adam, další Čech Petr, Ital a Španěl), což je všechno pozitivnější. Jsme připraveni čelit podmínkám, které jsme tu zažili minulý rok. Máme splitboardy (speciální lyže), díky kterým jsme schopni zdolávat hluboký sněh.

DEN STARTU 18. 2. 2017

Na startu poprvé vidíme zvolenou výbavu ostatních. Sáně každého vypadají přinejmenším dvakrát větší než naše. Také nikdo nemá lyže, které by se plochou přibližovaly našim. Podmínky a počasí se zdají být ideální a tak nás v duchu napadá, jestli naše přípravy nebyly zbytečně přehnané.

Přemýšlíme, jestli by letos celou trať nešlo zdolat na klasických běžkách, jako mají ostatní. Zjištění, že bychom si namísto dlouhého vymýšlení a shánění mohli jen jednoduše doma vzít běžky a vyrazit, by bylo zdrcující. Z vlastních zkušeností víme, že první den nemá cenu spěchat, tak uléháme už v devět večer v závětrí pod vrcholem kopce před prudkým sjezdem. Tohle místo má dvě výhody, je tu menší zima než u jezera dole pod kopcem a vidíme zde jako jediní polární záři.

2. DEN

Brzy ráno si užíváme sjezd z nevelkého kopce, ale každý metr bez dřiny je vítaný. Dole zjišťujeme, jaké drama zde prožil včera večer Antonio, když ve sjezdu spadl a rozsekl si bradu. Jsme zvědaví, jestli bude pokračovat.

3. DEN

Dnes ráno končí náš český běžec Petr Klos. Jeho vlastnoručně vyrobené sáně nemají geometrii umožňující průchod volným terénem. Ačkoli jsme ještě nedošli do míst, kde nejsou žádné cesty, tuší, že takových úseků bude ještě mnoho, a vzdává. Naopak Antonio je zpátky ve hře a s šesti stehy nás ještě večer vesele míjí. Nakonec ale spíme všichni na stejném místě.

SMS Z TRASY

Rekapitulace prvního týdne: 7 dní a 7 nocí nonstop venku. Teploty v rozmezí od -13 do -35. 1x vyměněné ponožky, 3x vyčištěné zuby. Od bezdomovce nás momentálně odlišuje už jen dobrá nálada, střízlivost a drahé vybavení. Adam smlouvá o koblihách, nejdříve chtěl 10, teď už jich chce 20 v Ivalu a 20 v Rovaniemi.

8. DEN

Antonio a Fabio se drží už dva dny před námi. Každý den kolem 10. hodiny míváme místa jejich společných noclehů. Záměrně se nesnažíme je dojít a předejít. Oba mají s sebou jen klasické běžky, a proto tušíme, že na nás stejně budou čekat v úseku, kde cesty skončí, a my budeme prošlapávat. Původně jsme očekávali, že tato chvíle nastane jako loni u bodu č. 6, pro dobré podmínky se ale až k bodu č. 8 dostáváme po velmi kvalitních cestách.

Přesně jak jsme očekávali, na místě kde oba soupeře předcházíme, končí cesta. Následujících 10 kilometrů jdeme takřka společně. První se nám ztratí z dohledu Ital a pak se společně s Adamem vrháme do zkratky a předbíháme i Španěla. Vzápětí se dostáváme do místa, kde není žádná ani stará cesta a sníh se hodně boří i nám. Protože je večer, nespícháme a uleháme. Jsme vyčerpaní a potřebujeme uvařit dříve, než u tavení vody usneme. Jen pro představu, každý den děláme dohromady 4-5 litrů vařící vody. Tato voda nám stačí na všechno pití i jídlo pro dva na den. Ačkoli máme hrnec s výměníkem, zástěnu a kvalitní palivo, stejně nám udělení vařící vody ze sněhu zabírá cca 3 hodiny každý den. Vše komplikuje ještě fakt, že je několikrát den v noci a k ránu -35 stupňů. Než dojeme večeri, přichází za námi Antonio.

9. DEN

Fabio končí.

11. DEN

Po desíti dnech konečně teploty stoupají. Téměř každodenní -35° mrazy přestávají být poslední dny příjemné. Těšíme se do srubu, kde se konečně po tolika dnech ohřejeme a všechno usušíme. Tento den přicházíme do prvního opravdu náročného panenského úseku. Potvrzuje se nám, jak důležitá je kombinace našich širokých lyží a úzkých sáněk. Ve chvíli, kdy přicházíme do srubu a zatápíme, nám přichází esemeska od organizátora, že Antonio končí.

POZNÁMKA POD ČAROU

V cíli se dovídáme, že Fabio i Antonio skončili z důvodu vážných omrzlin a z trasy je vezli rovnou do nemocnice.

SMS Z TRASY

Jdeme dál!! A když zrovna nevíme co,...tak jdeme. A když už nás to nudí,...tak zase jdeme. Když se nám pak už nechce, tak si dáme svačinu, a pak...zase jdeme. A když už nemůžeme, tak jdeme, co to jde. A když už nejsme efektivní v chůzi, kopeme záhrab, pár hodin spíme, 2-3 hodiny tavíme sníh na vodu a pak...pak zase jdeme. A víte co, my už radši zase půjdeme...

14. DEN

Přicházíme do vesnice Inari s působivou atmosférou a přibližně 450 obyvateli. Jedná se o první civilizaci, kde je možnost dokoupit zásoby. Ačkoli přesně víme, kde je v Inari obchod s potravinami, tak nám to nedá a poblázněni vidinou jídla se vrháme na první otevřenou benzínku, ležící přibližně o jeden kilometr blíže. Na cestě k následnému obchodu jdeme vesele s obloženými houskami a sladkými koblížky v rukou. Netrvá dlouho, přesně než sníme dvě koblíhy a obloženou housku, než se cítíme naprosto přejedení a zklamaní ze skutečnosti, že všechno, na co máme chuť, nedokážeme sníst. Zvláštní ale je, že pocit hladu nás ani přes přejedení neopouští. Čokoláda a cukry už na nás nepůsobí jako dříve. Necítíme žádný výrazný příliv energie.

Míříme na jezero Inari, k nejsevernějšímu místu na trati, a oslavujeme, protože podle našich výpočtů se právě dostáváme do poloviny trasy. Bavíme se Cimrmanovou divadelní hrou *Dobytí severního pólu*. Děláme pravidelné nástupy a nemůžeme se dočkat pocitu, až PŮJDEME NA JIH. Jsme přesvědčeni, že na druhé polovině už bude lepší terén, takže nás zaplavuje pozitivní energie.

SMS Z TRASY

Na Nordcapu naší trasy jsme se bavili pocitem, jaké to je "teď jít na sever, a teď na jih". V Inari i v Ivalu jsme se přežrali, až nám bylo blbě, ale furt jsme měli hlad..., fakt divnej pocit. Vcházíme do části trasy bez signálu a bez cest. Takže pár dní nenapišem. :-)

16. DEN

I přes únavu nás nenapadají na vzdávání žádné myšlenky. Naše přemýšlení se omezuje na jednodušší a důležitější věci, jako třeba - kde budeme spát, co budeme jíst a jestli máme jídla dostatek, která cesta asi bude projetá a která nikoli. Chybí nám chutné jídlo, takové, které nám chutí nebude připomínat písek. Představa, jak se ládujeme smaženým řízkem s bramborovým salátem, je všudypřítomnou komplikací. Nehledě na to, že jsme se 16 dní nemyli a už bychom to docela potřebovali.

17. DEN

Vyrážíme do parku Urkko Kekonen. Čeká na nás několik dní chůze podél řeky, místy bez telefonního signálu. Organizátor Alex mi včera volal, ptal se na náš stav. Při mé odpovědi: "cítíme se lépe než na startu a užíváme si to tu," se smál a nechápal. Než zavěsil, několikrát mě upozorňoval, ať si v praku hlídáme, po které straně řeky půjdeme. Nakonec s důrazem dodal: "Taky doufám, že neplánujete jít korytem řeky, protože ta nebude dostatečně zamrzlá."

Prvních několik hodin v parku to vypadá velmi pesimisticky. Postupujeme jen velmi pomalu a s velkou námahou. Prodlíráme se křovím podél řeky a ačkoli vidíme, že na řece je opodál jakási stopa, bojíme se po ni jít z důvodů Alexova varování.

Během dne míváme pár vychozených cestiček, ale naprostá většina z nich vede jinam, než kam jdeme my.

18. DEN

Zas ráno -35°C a nepříjemná ranní šed', mlha, žádná cesta dál. Jeden na druhého raději nemluvíme, jsme oba psychicky vyčerpaní. Ještě horší ponorku pociťujeme ve chvíli, kdy se po hodině chůze musíme vrátit zpět do výchozího bodu a zvolit jinou cestu po druhé straně řeky. Skály, křoví a dnes již otevřená voda s peřejemi komplikují další postup.

Po přechodu doposud nejsložitějších osmi kilometrů Adam oznamuje, že existují místa, která už nikdy v životě nepotřebuje vidět, natož projít. Z toho plyne jediné - pokud dokončit, tak letos. Vracet sem se nechceme.

Odpolední dramatická událost mohla výrazně ovlivnit náš další postup...

20. DEN

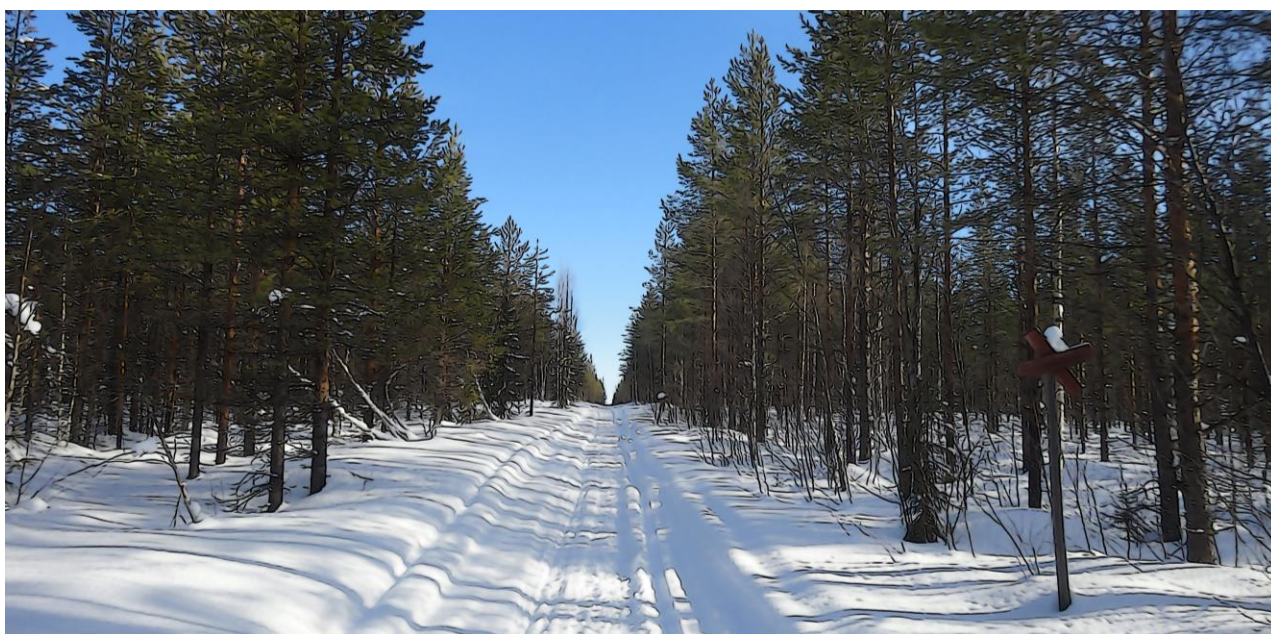

Shodujeme se, že překonat několik posledních dní, bylo nejobtížnější z celé trasy. Doufáme, že na nás nečeká další záludnost a zvládneme dokončit v limitu. Organizátor Alex nám po posledních dnech, kdy jsme se v náročném terénu pohybovali pomaleji, nevěří a myslí si, že nedorazíme v čas.

21. DEN

Na kvalitní cestě jsme dnes ušli dvakrát víc kilometrů, než v parku, a ani to nebyla taková námaha.

23. DEN

Dnes bychom chtěli dojít do další civilizace, kde se dá pořídit něco k jídlu. Jídlo je totiž v podstatě to jediné, na co celé dny myslíme. Cesta, po které jsme chtěli jít, byla zasypaná sněhem, jdeme tedy po trochu delší, za to ale projeté zimní cestě. Prodírat se hlubokým sněhem se nám už opravdu nechtělo a ve výsledku by nás to stálo jistě i víc sil. Do vesničky Lousto přicházíme přesně včas, samoobsluha zavírá za 20 minut. Když pěchujeme do sáněk vše, co jsme nakoupili, všímáme si, že vedle krámu je ještě restaurace, a tak si jdeme dát druhé teplé jídlo za posledních 23 dní. Posilnění příjemnou večeří ještě vyrážíme ukrojit několik kilometrů, nakonec jsme schopní jít až do půlnoci a dáváme tedy ještě 13 kilometrů.

25. DEN

Ráno se budíme do deště se slovy Martina Bronce: “Dnes je tak hnusně, že bys ani Kopku na kolo nevyhnal.” Tady na jihu u Rovaniemi pomalu začíná jaro, teploty se přehupují nad nulu, vše taje, řeky rozmrzají a sníh se nepříjemně lepí. Tulení pásy nejde udržet v suchu a z neustálých změn teplot se na nich dělají ohromné “bačkory” sněhu. Kritický je i stav poslední velké řeky přes kterou potřebujeme přejít. Vidina cíle nás ale žene vpřed.

27. DEN

Při stmívání přicházíme do Santa Claus Village. S údivem koukáme na turisty. Turisti naopak s údivem pozorují nás. Asi nás mají za další atrakci polárního kruhu. Santa Claus na nás bohužel nečeká, už má půl hodiny po šichtě.

Do cíle nám zbývá 9 klidných kilometrů, teď už jsme přesvědčeni, že nás nemůže od zdárného dokončení nic zastavit. Do cíle už bychom se i doplazili. Neváháme a na poslední kilometry si ještě na benzínce kupujeme gigantickou svačinu.

17. 3. 2017, 22:00 - Po všech strastích přicházíme do cíle. Ještě si ale neuvědomujeme, co jsme dokázali.

18. 3. 2017 ÀLEX S.CASANOVAS - ORGANIZÁTOR

“Trvalo mi dva roky připravit trať, nebo alespoň místa, kde jsou průchozí body. Tyto povinné průchozí body mohou být zvládnuty různým způsobem, ale pokud víte jak číst mapy, je cesta většinou stejná, jakou jsem šel já. Ne vždy jsou podmínky na trati a sníh OK, takže může být lepší a jednodušší ujít pár kilometrů navíc po lepší cestě, než jít kratší cestou v hlubokém sněhu. Nicméně podle hlavní filosofie závodu - cestu si vždy vybíráte sami. Nikdo předtím neprošel celou trasu najednou. Já jsem cestu navrhoval po částech. Některé části jsem dělal v létě a některé v zimě (přibližně napůl). A teď tady máme Markétu a Adama, silné ve svalech, silné v mysli, a oni závod dokončili jako dobrý tým, kterým jednoznačně jsou. Mají veliké zkušenosti, i když jsou tak mladí, a ukázali nám, jak zvládnout tento terén: použili malé a lehké sáně a široké lyže (použili splitboard s tulenými pásy) a samozřejmě jsou tu i jejich boty, nebo lépe řečeno správná kombinace ochrany nohou a komfortu pro jízdu na lyžích, popřípadě chůzi v extrémně nízkých teplotách. Po všech těch letech bez nikoho, kdo závod dokončil, dnes už Lapland Extreme Challenge nikdy nebude to, co dřív.

Ode dneška má závod dvě jména: MARKÉTA MARVANOVÁ a ADAM ZÁVIŠKA. NAVĚKY PRVNÍ, KDO ZÁVOD DOKONČILI.”